

PROGRAM OBRAZOVANJA ZA STICANJE STRUČNE KVALIFIKACIJE PAZITELJ/PAZITELJKA DJECE

1. Naziv programa: Program obrazovanja za osposobljavanje za zanimanje Pazitelj/ka djece

Program obrazovanja se bazira na Standardu zanimanja Pazitelj/Paziteljka djece koji je usvojen na XV sjednici Savjeta za kvalifikacije 17. 07. 2014. godine i Standardu kvalifikacije koji je usvojen na X sjednici Savjeta za kvalifikacije 20. 12. 2016. godine.

Program obrazovanja se radi na zahtjev SOS telefona iz Nikšića, za potrebe obezbjeđivanja stručnog kadra.

2. Uslovi za upis:

Osnovni obrazovni zahtjev:

- Stečena kvalifikacija nivoa obrazovanja IV1

Drugi uslovi:

Osnovne osobine koje polaznik/ca mora da posjeduje :

- profesionalizam
- odgovornost
- strpljivost

Poželjne osobine koje polaznik/ca mora da posjeduje:

- komunikativnost

3. Trajanje i kreditna vrijednost programa:

Trajanje programa: 190 časova

Kreditna vrijednost programa: 12 kredita

Napomena: Polaznik/ca je u obavezi da pohađa 90% programom predviđene nastave.

Program se sastoji iz sedam jedinica kvalifikacije/predmetnih oblasti:

I Odgovornost, nadležnosti i organizacija rada Pazitelja/paziteljke djece

Trajanje: 10 časova

Teorijski dio: 6 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti (provjera, istraživanje, posjete i dr.): 4 časa

Kreditna vrijednost: 1 kredit

II Razvoj djeteta

Trajanje: 50 časova

Teorijski dio: 17 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti (provjera, istraživanje, posjete i dr.): 33 časa

Kreditna vrijednost: 3 kredita

III Priprema obroka prema uzrastu djeteta, pravilno skladištenje i serviranje hrane

Trajanje: 30 časova

Teorijski dio: 10 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti(provjera, istraživanje, posjete i dr.): 20 časova

Kreditna vrijednost: 2 kredita

IV Nošenje, kupanje, oblačenje, uspavljivanje i higijena djeteta

Trajanje: 20 časova

Teorijski dio: 8 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti(provjera, istraživanje, posjete i dr.): 12 časova

Kreditna vrijednost: 1 kredit

VPodsticanje samostalnosti u ishrani djeteta, bezbjedni uslovi za boravak djeteta u kući i van kuće

Trajanje: 20 časova

Teorijski dio: 11 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti(provjera, istraživanje, posjete i dr.): 19 časova

Kreditna vrijednost: 1 kredit

VI Prva pomoć

Trajanje:30 časova

Teorijski dio:11 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti(provjera, istraživanje, posjete i dr.): 19 časova

Kreditna vrijednost: 2 kredita

VII Rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju

Trajanje: 30 časova

Teorijski dio: 13 časova

Praktični dio/Vježbe i druge aktivnosti(provjera, istraživanje, posjete i dr.): 17 časova

Kreditna vrijednost: 2 kredita

Napomena:

Izvođač programa obrazovanja može realizovati do 10% časova kao otvoreni dio programa. Izvođač programa može osmisliti sadržaje sa aktuelnim temama iz date struke (teme mogu biti vezane za potrebe lokalne zajednice, interesovanja polaznika, potrebe ciljne grupe i sl.).

4. Ciljevi programa obrazovanja:

4.1. Opšti cilj:

Osposobljavanje polaznika/ca za obavljanje poslova **Pazitelja/Paziteljke djece**

4.1.1. Cilj jedinice kvalifikacije

- Odgovornost, nadležnosti i organizacija rada Pazitelja/Paziteljke djece:

- ✓ Upoznavanje sa odgovornostima i nadležnostima rada Pazitelja/Paziteljke djece;
- ✓ Osposobljavanje za izradu i planiranje dnevnih, nedjeljnih i mjesečnih planova rada i obaveza.

- Razvoj djeteta:

- ✓ Osposobljavanje za pravilnu brigu o djetetu, podsticanje razvoja, samostalnosti i kreativnog provođenja vremena sa djetetom

- Priprema obroka prema uzrastu djeteta, pravilno skladištenje i serviranje hrane

- ✓ Osposobljavanje za pripremu obroka u skladu sa uzrastom djeteta, pravilno serviranje hrane, zaštitu namirnica i održavanje higijene suđa i prostora;

- Nošenje, kupanje, oblačenje, uspavljivanje i higijena djeteta:

- ✓ Osposobljavanje za pravilno nošenje, kupanje, oblačenje, uspavljivanje i higijenu djeteta

- Podsticanje samostalnosti u ishrani djeteta, bezbjedni uslovi za boravak djeteta u kući i van kuće :

- ✓ Osposobljavanje za podsticanje samostalnosti u ishrani i oblačenju djece i osiguranje bezbjednih uslova za boravak djeteta u kući i van kuće

- Prva pomoć:

- ✓ Osposobljavanje polaznika za pružanje prve pomoći djetetu u slučaju povreda i krvarenja, gubljenja svijesti, opekotina, gušenja, trovanja.

- Rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju:

- ✓ Osposobljavanje za primjenu osnovnih tehnika rada sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju.

4.2. Posebni zadaci:

- Razvijanje radnih navika i motivacije za obavljanje poslova;
- Osposobljavanje za samostalni rad;
- Razvijanje preciznosti i odgovornosti u poslu;
- Razvijanje pravilnog odnosa prema radu i sredstvima rada (aparati, uređaj i pribor);
- Obezbeđivanje kvaliteta i pripreme radnog prostora, u skladu sa standardima;
- Planiranje i organizacija vlastitog rada;
- Racionalno korišćenje energije, materijala i vremena;
- Razvijanje poslovne komunikacije sa klijentima;
- Primjena mjera lične zaštite i zaštite radne i životne sredine, u skladu sa propisima.

5. Ishodi učenja

5.1. Opšti ishodi

- Planira i organizuje rad sa djecom u domaćinstvu korisnika;
- Pravi dnevni i mjesečni plan rada i obaveza u saradnji sa roditeljima;
- Saraduje sa agencijama za pružanje usluga za brigu o djeci;
- Brine o higijeni, ishrani, sigurnosti, bezbjednosti i pravilnom razvoju djece uzrasta do 12 godina;
- Brine o higijeni ishrani, sigurnosti, bezbjednosti i pravilnom razvoju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju;

- Održava higijenu suđa, kuhinje i prostora;
- Pravilno servira i štiti namirnice od glodara, insekata, infektivnih agensa i otrova;
- Pruža prvu pomoć djetetu u slučaju povreda (posjekotina, krvarenja, ubodnih rana, gušenja, ujeda insekata i sl.) ;
- Zna osnove preduzetništva;
- Pozna je rad na računar;
- Obavlja administrativne poslove iz domena svoga rada;
- Radi, u skladu sa propisima i standardima u struci;
- Vodi računa o pravilnoj upotrebi i ispravnosti opreme, uređaja, inventara i pomagala;
- Čuva materijalna dobra korisnika;
- Komunicira sa djecom i roditeljima;
- Izvodi aktivnosti tako da ne ugrožava bezbjednost djece i ličnu sigurnost;
- Štiti užu i širu okolinu od negativnih uticaja.

5.2. Specifični ishodi

Predmetni katalog:

5.2.1. Predmetna oblast: Odgovornost, nadležnosti i organizacija rada Pazitelja/Paziteljke djece

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
- Propisi i standardi u struci - Odgovornost i nadležnosti pazitelja/paziteljke djece - Osnovne vrijednosti zanimanja-nenasilje, samokontrola, tolerancija	- Navede zadatke, obaveze i nadležnosti rada pazitelja/paziteljke djece - Navede etička načela i odgovornost rada pazitelja/paziteljke djece - Opiše osnovne vrijednosti zanimanja pazitelja/paziteljke djece	- Poštuje etička načela, u skladu sa odgovornostima rada pazitelj/paziteljka djece	- Objasni nadležnosti i odgovornosti rada pazitelja/ paziteljke
- Organizacija radnog vremena - Planer - Plan aktivnosti - Važnost planiranja i organizacije	- Obrazloži značaj planiranja i organizacije sopstvenog rada i obaveza - Opiše način organizacije dnevnog, nedjeljnog i mjesečnog plana rada i obaveza - rasporeda obaveza	- Izradi i popuni primjer dnevnog i nedjeljnog plana rada i vremenskog rasporeda obaveza, u skladu sa obavezama, zadacima i nadležnostima rada pazitelja/paziteljke djece - Popuni planer u kontekstu organizacije mjesečnog plana rada i vremenskog rasporeda obaveza	- Sastavi dnevni, nedjeljni i mjesečni plan rada i obaveza
Znanja i vještine Pazitelja/Paziteljke djece - Znanja i vještine pazitelja/paziteljke djece - Studija slučaja (pozitivan/negativan primjer i posljedice rezultata rada pazitelja/paziteljke djece)	- Navede pozitivne i negativne primjere rada pazitelja/ paziteljke djece	- Poveže pozitivne i negativne rezultate rada sa poželjnim osobinama i sposobnostima pazitelja/paziteljke djece	- Opiše posljedice pozitivnih i negativnih rezultata rada i poželjne osobine i sposobnosti pazitelja/paziteljke djece

5.2.2. Predmetna oblast: Razvoj djeteta

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
Komunikacijske vještine - Govor tijela - Verbalna komunikacija - Neverbalna komunikacija - Empatija - Aktivno slušanje - Aserativno ponašanje	- Opiše vještine uspješne komunikacije - Objasni značaj neverbalne komunikacije u radu sa djecom (gestovi, zagrljaj, izraz lica, govor tijela i sl.) - Objasni značaj empatije i aktivnog slušanja u komunikaciji sa djecom - Opiše razliku između aktivnog slušanja i aserativnog ponašanja - Opiše situacije u kojima je posebno potrebno aktivno slušati dijete - Navede pojam konflikta i tri najčešće reakcije pri	- Demonstrira aktivno slušanje i asertivno ponašanje na konkretnom primjeru - Demonstrira tri najčešće reakcije pri rješavanju konfliktnih situacija - Na jednostavnim primjerima konfliktnih situacija između djeteta i pazitelja/paziteljke djece demonstrira aserativno ponašanje	- Primijeni osnovne komunikacijske vještine u radu sa djecom

Sadržaji/teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
	rješavanju konfliktnih situacija		
Podsticanje razvoja i kreativno provođenje vremena sa djecom - Razvoj svijesti djeteta o sebi i drugima - Razvojna mapa djeteta od rođenja do sedme godine - Provjera pravilnog razvoja djeteta od rođenja do sedme godine - Motorički razvoj djeteta od rođenja do sedme godine - Razvoj intelektualnih sposobnosti kod djece od rođenja do sedme godine - Emocionalni i socijalni razvoj djeteta od rođenja do sedme godine - Razvoj govora kod djece - Neverbalne igre i aktivnosti - Dječije igre i igračke - Dječiji crtež - Istraživačke likovne igre i aktivnosti	- Opiše proces razvoja svijesti djeteta o sebi, drugima i okruženju - Opiše postupke provjere pravilnog razvoja novorođenčeta provjerom refleksa: očnih kapaka, povlačenja stopala, sisanja, hvatanja i sl. i očekivanih reakcija novorođenčeta - Objasni mogućnost korišćenja razvojne mape djeteta od rođenja do sedme godine sa aspekata praćenja i podsticanja motoričkog razvoja djeteta i adekvatnim postupanjem sa djetetom - Opiše postupke provjere pravilnog motoričkog razvoja djeteta od rođenja do prve godine života i očekivane reakcije djeteta (prilikom postavljanja u različitim položajima: potruške, na leđima, posijedanje, sjedeći i uspravni položaj u odgovarajućim periodima razvoja) - Opiše postupke provjere pravilnog motoričkog razvoja djeteta od godine dana do predškolskog uzrasta (očekivane periode samostalnog hodanja, penjanja, spuštanja niz stepenice, trčanja bez pada, stajanja na jednoj nozi, načine baratanja predmetima i sl.) - Objasni mogućnost korišćenja razvojne mape djeteta od rođenja do sedme godine sa aspekata praćenja i podsticanja socio-emocionalnog razvoja djeteta i i adekvatnim postupanjem sa djetetom - Objasni mogućnost korišćenja razvojne mape djeteta od rođenja do sedme godine sa aspekata praćenja i podsticanja razvoja intelektualnih i govornih sposobnosti kod djece - Opiše razvoj različitih oblika igara kod djece od rođenja do školskog uzrasta (funkcionalne igre, recepcijske igre, igre mašte i dramatizacije, stvaralačke igre, igre oblikovanja i sl.) - Obrazloži značaj razvoja i razumijevanja imaginativnog govora	- Demonstrira postupke provjere pravilnog razvoja novorođenčeta provjerom refleksa: očnih kapaka, povlačenja stopala, sisanja, hvatanja i sl. i očekivanih reakcija novorođenčeta - Demonstrira korišćenje razvojne mape djeteta od rođenja do sedme godine sa aspekata praćenja i podsticanja motoričkog razvoja djeteta - Demonstrira postupke provjere pravilnog motoričkog razvoja djeteta od rođenja do prve godine života i očekivane reakcije djeteta - Demonstrira postupake pravilnog stimulisanja motornog razvoja djeteta (puzanje, posjedanje, prohodavanje), u skladu sa uzrasnim mogućnostima djeteta - Demonstrira postupke provjere pravilnog motoričkog razvoja djeteta od godine dana do predškolskog uzrasta, u skladu sa uzrastom - Demonstrira izvođenje jednostavnih igara sa djecom, u skladu sa uzrastom u cilju podsticanja njihovog motoričkog razvoja (penjanje uz stepenice, puzanje, povlačenje, put sa preprekama, igre sa loptom, igre u dvorištu, trčanje, stajanje na jednoj nozi, baratanje različitim predmetima (vučenje, guranje, kotrljanje predmeta i sl.)) - Demonstrira korišćenje razvojne mape djeteta od rođenja do sedme godine sa aspekata praćenja i podsticanja socio-emocionalnog razvoja djeteta - Demonstrira korišćenje razvojne mape djeteta od rođenja do sedme godine sa aspekata praćenja i podsticanja razvoja govora kod djeteta - Poveže dječije igre i igračke sa odgovarajućim uzrastom djeteta (na konkretnim primjerima) - Demonstrira izvođenje kreativnih igara, u skladu sa uzrastom djeteta (crtanje, bojanje, modelovanje ili vajanje,	- Podstiče psihofizički razvoj djece

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
	djece - Opiše pravilan izbor igračaka za djecu u skladu sa uzrastom u cilju podsticanja razvoja djeteta - Navede stadijume razvoja dječijeg crtanja, u skladu sa uzrastom - Navodi značaj posticanja djece da biraju likove iz bajke, u skladu sa interesovanjima i nenametljivog usmjeravanja ka izboru socijalno- poželjnijih uloga - Opiše pravilan izbor TV programa i drugih medija koji mogu biti prikazani djetetu u skladu sa njegovim uzrastom i interesovanjima, kao i opasnosti koje kod djece mogu izazvati medijski sadržaji neprilagođeni njihovom uzrastu - Opiše značaj pravilanog izbora bajki, priča, basni , recitacija i pjesama djetetu za njegovo vaspitanje i razvoj	izrada mozaika, izrada građevina od različitih materijala, izvođenje koreografije uz muziku, glumu likova iz bajki i sl.) - Demonstrira podsticanje kreativnosti kod djece kroz izradu maski, krune, mača, lutki i ostalih produkata iz bajki - Demonstrira podsticanje izražajnog recitovanja kod djeteta - Demonstrira pravilan izbor TV programa i drugih medija koji mogu biti prikazani djetetu, u skladu sa njegovim uzrastom i interesovanjima - Izvrši pravilan izbor bajki, priča, basni, recitacija i pjesama, u skladu sa uzrastom djeteta	
Podsticanje samostalnosti i odgovornosti kod djece - Posticanje samostalnosti i odgovornosti djeteta - Dječja prava - Dječiji bonton/pravila lijepog ponašanja - Zabrane, kazne, pohvale i nagrade u vaspitnom radu sa djecom	- Opiše preporuke za podsticanje samostalnosti i odgovornosti kod djeteta - Navodi pravila lijepog ponašanja - Navodi osnovna dječja prava - Objasni razliku između granica, naredbi i kazni u vaspitnom radu sa djecom - Opiše preporuke za postavljanje zabrana, kazni, pohvala i nagrada u vaspitnom radu sa djecom - Navede situacije u kojima je potrebno koristiti nagrade u cilju stimulisanja poželjnog ponašanja djeteta - Objasni važnost izrade dnevnog i nedjeljnog rasporeda aktivnosti djeteta - Navede značaj praćenja i podsticanja samostalnosti djeteta u ispunjavanju školskih obaveza u skladu sa uzrastom	- Podstiče primjenu pravila lijepog ponašanja kod djeteta - Demonstrira postupke pomaganja djetetu predškolskog i školskog uzrasta pri uvježbavanju naučenog, izradi domaćih zadataka i sl. - Pripremi predlog/ dnevnog i nedjeljnog rasporeda aktivnosti djeteta, u skladu sa obavezama djeteta	- Daje odgovarajuća uputstva u cilju izvršavanja obaveza, podsticanja odgovornosti i samostalnosti djeteta

5.2.3. Predmetna oblast: Priprema obroka prema uzrastu djeteta, pravilno skladištenje i serviranje hrane

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
Ishrana djeteta prema uzrastu - Ishrana djeteta od rođenja do 6 mjeseci - Ishrana djeteta uzrasta 7-12 mjeseci - Ishrana djece starije od godinu dana	- Opiše pravilan izbor namirnica za ishranu djece rođenja do 6 mjeseci - Opiše pravilan izbor namirnica za ishranu djece uzrasta 7-12 mjeseci - Opiše pravilan izbor namirnica za ishranu djece	- Demonstrira pravilan izbor namirnica za ishranu djece od rođenja do 6 mjeseci - Demonstrira pravilan izbor namirnica za ishranu djece uzrasta 7-12 mjeseci - Demonstrira pravilan izbor namirnica za ishranu djece	- Pripremi obrok za odgovarajući uzrast djeteta

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
- Osnovne preporuke za pripremanje hrane - Biranje namirnica - Namirnice kojima treba dati prednost - Namirnice koje treba izbjegavati - Ishrana tokom bolesti - Pravilna priprema hrane - Primjeri jelovnika	- starije od godinu dana - Navede primjere obroka za dijete od rođenja do 6 mjeseci - Navede primjere obroka za djecu stariju od godinu dana - Navede osnovne preporuke za pripremanje hrane za djecu	- starije od godinu dana - Pronađe odgovarajuće recepte za pripremu obroka za dijete, u skladu sa odgovarajućim uzrastom - Demonstrira pripremu obroka za odgovarajući uzrast djeteta, u skladu sa recepturom	
Skladištenje i čuvanje hrane - Skladištenje i čuvanje hrane - Zaštita namirnica od glodara, insekata i infektivnih agenasa i otrova	- Navede osnovne preporuke za skladištenje i čuvanje hrane - Navede moguće posljedice neadekvatnog skladištenja i čuvanja hrane po zdravlje djeteta	Demonstrira postupak zaštite namirnica od glodara, insekata i infektivnih agenasa	Štiti namirnice od glodara, insekata i infektivnih agenasa
Održavanje higijene prostora, posuđa i pribora za jelo - Održavanje higijene posuđa i pribora za jelo - Održavanje higijene prostora	Opiše postupak i pravila održavanja higijene posuđa i pribora za jelo (pranje, otkuvavanje, odlaganje i sl.)	Demonstrira postupke i pravila čišćenja i održavanja	Održava higijenu suđa, kuhinje i prostora
Serviranje hrane Pravilno serviranje hrane i pribora za jelo	Opiše osnovna pravila serviranja hrane i pribora za jelo	Demonstrira pravilno serviranje hrane	Servira hranu

5.2.4. Predmetna oblast: Nošenje, kupanje, oblačenje, uspavljivanje i higijena djeteta

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
Nošenje kupanje, oblačenje i uspavljivanje djeteta - Podizanje bebe - Spuštanje bebe - Previjanje bebe - Postupak u slučaju podrigivanja - Držanje bebe - Nošenje bebe - Presvlačenje bebe - Ležeći položaj bebe	- Opiše preporuke za pravilno podizanje, spuštanje i nošenje bebe, u skladu sa uzrastom - Opiše preporuke za pravilno držanje bebe prilikom podrigivanja - Navede preporuke za pravilno uspavljivanje bebe - Opiše procedure kupanja bebe (količina i temperatura vode, položaj bebe za vrijeme kupanja, upotrebe kozmetičkih sredstava i sl.) - Opiše preporuke za pravilno kupanje bebe (pranje kose, lica, predjela ispod pazuha, leđa, ostalih dijelova tijela, ispiranje bebe i sl.) - Navede preporuke za pravilno previjanje i oblačenje bebe u skladu sa uzrastom - Opiše obaveze pazitelja/paziteljke bebe u slučaju bolesti (vođenje kod ljekara, dogovor sa roditeljima, davanje terapije po uputstvima)	- Demonstrira postupke podizanja i spuštanja bebe - Demonstrira različite položaje držanja bebe (na stomaku, na ramenu, na ruci, licem okrenuta dolje) na konkretnom zadatku - Demonstrira postupak uspavljivanja bebe (postavljanje u pravilan položaj u krevetu, postavljanje zaštite sa strane) - Demonstrira postupak pravilnog kupanja bebe na konkretnom zadatku - Demonstrira postupak pravilnog previjanja i oblačenje bebe	Pravilno nosi, kupi, previja, oblači i uspavljuje bebu
- Pravilna upotreba dječije kozmetike Higijena djeteta - Higijena odjeće i obuće	Opiše postupak odvikavanja djeteta od pelena i navikavanja na nošu i toalet, u skladu sa uzrastom	Poveže odgovarajuća kozmetička sredstva i preparate za održavanje higijene djeteta sa odgovarajućim uzrastom	Održava higijenu djeteta

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
- Odvikavanje djeteta od pelena i navikavanje na upotrebu noše/toaleta - Higijena krevetića i posteljine djeteta	- Opiše postupak održavanja higijene odjeće i obuće (pranje i peglanje)	- djeteta (novorođenče, odojče, starije djetete) - Demonstrira postupke održavanja higijene djeteta, u skladu sa uzrastom (kupanje, umivanje, upotrebu kozmetičkih preparata i sl.) na konkretnom zadatku - Demonstrira postupke i pravila čišćenja i održavanja higijene (krevetića, posteljine i sl.)	

5.2.5. Predmetna oblast: Podsticanje samostalnosti u ishrani djeteta, bezbjedni uslovi za boravak djeteta u kući i van kuće

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
Podsticanje samostalnosti u ishrani djece u skladu sa uzrastom - Odvikavanje djeteta od flašice - Mogućnosti samostalne ishrane djeteta, u skladu sa uzrastom - Formiranje navika u ishrani djeteta - Posticanje lijepog ponašanja prilikom ishrane djeteta	- Opiše postupak odvikavanja djeteta od flašice, u zavisnosti od uzrasta - Navede mogućnosti samostalne ishrane djece od dvije godine - Navede mogućnosti samostalne ishrane djece od tri godine - Navede mogućnosti samostalne ishrane djece sa navršene četiri godine do predškolskog uzrasta - Opiše proces formiranja navika u ishrani, u skladu sa uzrastom djeteta (količina hrane, raznovrsnost obroka, broj obroka dnevno, ograničavanje unosa slatkiša i sl.) - Navede moguće probleme u ishrani djece i postupke	- Demonstrira podsticanje lijepog ponašanja prilikom ishrane djeteta u skladu sa uzrastom (pranje ruku prije i posle jela, hranjenje za stolom, korišćenje pribora i sl.) - Demonstrira podsticanje samostalnosti u ishrani djece uzrasta od 3 do 5 godina	- Podstiče samostalnost u ishrani djece, u skladu sa uzrasnim mogućnostima
Preventivne mjere za siguran i bezbjedan boravak djeteta u kući - Bezbjedonosni zahtjevi za siguran boravak djeteta u kući (vrata, prozori, struja, balkoni, ograde, tablete, kamini, oružje u kući i sl.) - Izbor igračaka za dijete, u skladu sa uzrastom - Priprema prostora - Prevencija povreda - Nadgledanje djeteta	- Navede preventivne mjere koje pazitelj/paziteljka djece mora izvršiti u cilju obezbjeđivanja bezbjednog boravka djeteta u kući - Navede igračke koje djeca mogu koristiti u igri u zavisnosti od uzrasta djeteta - Opiše povrede i stanja koja mogu izazvati određene igračke kod djeteta ukoliko nisu prilagođene njegovom uzrastu	- Demonstrira preventivne mjere koje pazitelj/paziteljka djece mora izvršiti u cilju obezbjeđivanja bezbjednog boravka djeteta u kući	- Obezbiđi uslove za bezbjedan boravak djeteta u kući
Priprema djeteta za boravak van kuće - Prednosti boravka djeteta u prirodi za njegov razvoj - Osnovne preporuke za izvođenje djeteta na otvorenom - Organizacija vremena sa djetetom tokom boravka u prirodi - Preporuke za pružanje podrške djeci u oblačenju,	- Obrazloži prednosti podsticanja boravka djeteta u prirodi za njegov razvoj - Navede osnovne preporuke za izvođenje djeteta na otvorenom - Opiše proces organizacije vremena sa djetetom tokom boravka u prirodi	- Demonstrira postupak pružanja podrške djetetu u oblačenju, u skladu sa uzrastom - Demonstrira postupak pripreme djeteta za boravak u prirodi, u skladu sa vremenskim prilikama - Demonstrira postupak smještanja djeteta u sjedište u slučaju prevoza - Demonstrira postupak	- Pravilno pripremi dijete za šetnju i boravak van kuće

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
u skladu sa uzrasnim mogućnostima - Smještanje djeteta u sjedište i dječija kolica u slučaju prevoza		smještanja djeteta u automobil, u skladu sa propisima - Demonstrira postupak smještanja djeteta u dječija kolica	

5.2.6. Predmetna oblast: Prva pomoć

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
Prva pomoć kod povreda i krvarenja, ogrebotina, posjekotina, ubodnih rana i lomova - Ogrebotine - Posjekotine - Prelomi, uganuća i iščašenja - Postavljanje zavoja - Postavljanje imobilizacije - Toaleta rane - Postupak sanacije kod većih povreda/rana - Povrede glave - Ubodne rane	- Navede razliku između ogrebotina, posjekotina i ubodnih rana i objasni razlike u načinima njihove sanacije - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod ogrebotina - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod posjekotina - Opiše postupak sanacije rana koje zahtijevaju hitnu medicinsku intervenciju - Opiše postupak imobilizacije na različitim djelovima tijela - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod ubodnih rana	- Demonstrira postupak pravilnog postavljanja zavoja na različitim djelovima tijela - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod posjekotina - Demonstrira postupak sanacije rana koje zahtijevaju hitnu medicinsku intervenciju - Demonstrira postupak imobilizacije na različitim djelovima tijela - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod ubodnih rana	- Pruži adekvatnu prvu pomoć djetetu u slučaju povreda i krvarenja, ogrebotina, posjekotina, ubodnih rana i lomova
- Opekotine I stepena - Opekotine II stepena - Opekotine III stepena - Sunčanica i toplotni udar	- Navede razlike u simptomima opekotina I, II i III stepena - Navede simptome sunčanice i toplotnog udara - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod opekotina I stepena - Navede razlike između toplotnog udara i sunčanice - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod sunčanice - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod toplotnog udara	- Razlikuje simptome opekotina I, II i III stepena - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod opekotina I stepena - Razlikuje simptome između toplotnog udara i sunčanice - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod sunčanice - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod toplotnog udara	- Pruži prvu pomoć djetetu kod opekotina, sunčanice i toplotnog udara
Prva pomoć kod gušenja djeteta - Heimlichov zahvat - Heimlichov zahvat kod osobe koja stoji - Heimlichov zahvat kod osobe koja leži - Heimlichov zahvat kod djece, u skladu sa uzrastom	- Opiše simptome gušenja djeteta stranim tijelom - Objasni razliku u izvođenju Heimlichovog zahvata kod djece u odnosu na odrasle	- Demonstrira postupak izvođenja Heimlichovog zahvata kod osobe koja stoji - Demonstrira postupak izvođenja Heimlichovog zahvata kod osobe koja leži - Demonstrira postupak izvođenja Heimlichovog zahvata kod osobe koja je bez svijesti - Demonstrira postupak izvođenja Heimlichovog zahvata kod djeteta, u skladu sa uzrastom na konkretnom zadatku	- Izvede Heimlichov zahvat
Prva pomoć djetetu u besvjesnom stanju - Otvaranje disajnog puta - Provjera rada srca - Osnovna kardiopulmonalna reanimacija	- Opiše simptome besvjesnog stanja djeteta	- Demonstrira postupak provjere disajnih puteva i disanja - Demonstrira postupak provjere rada srca - Demonstrira postupak	- Pruži prvu pomoć djetetu u besvjesnom stanju

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
- Specifičnosti oživljavanja kod djece		provjere stanja svijesti - Demonstrira postupak oživljavanja djeteta u slučaju gušenja i prestanka rada srca	
Prva pomoć djetetu kod trovanja djeteta - Trovanje preko kože i sluzokože - Trovanje udisanjem - Trovanje preko usta - Ujedi pčele, ose, stršljena ili komarca - Ugriz psa ili drugih životinja - Akcioni plan za urgentne situacije (uputstva)	- Opiše postupak pružanja prve pomoći kod trovanja preko kože i sluzokože - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod trovanja nastalih udisanjem - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod trovanja preko usta - Objasni razliku u simptomima ujeda pčele, ose, stršljena ili komarca - Opiše postupak pružanja prve pomoći djetetu kod ujeda pčele, ose ili stršljena - Opiše postupak pružanja prve pomoći kod ugriza psa ili druge životinje - Opiše procedure i postupak pružanja prve pomoći u iznenadnim, urgentnim i kriznim situacijama	- Prpozna simptome ujeda pčele, ose, stršljena ili komarca - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći djetetu kod ujeda pčele, ose ili stršljena - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod ugriza psa ili druge životinje	- Pruži prvu pomoć djetetu u slučaju trovanja

5.2.7. Predmetna oblast: Rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
Primjena osnovnih tehnika u radu sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Rad sa djecom sa lakšim poteškoćama u razvoju - Rad sa djecom sa poteškoćama u govoru i jeziku - Rad sa djecom sa poremećajem u ponašanju - Rad sa djecom sa lakšim tjelesnim smetnjama - Rad sa djecom sa oštećenjem vida - Rad sa djecom sa oštećenjem sluha - Psihologija djece sa smetnjama u razvoju	- Navede osnovne informacije o cerebralnoj paralizi (CP) i pervazivnom razvojnom poremećaju (PDD) (autizmu) - Navede osnovne informacije o distrofiji mišića i Daunovom sindromu - Opiše metodu „help for help self“ - Opiše metodu osnova terapije igrom - Opiše govorne norme za odgovarajući uzrast djeteta u cilju identifikovanja odstupanja i preventivnog reagovanja - Opiše različite vrste treninga za uspostavljanje fizioloških potreba djeteta - Objasni osnove intenzivne interakcije i unošenja minimalnog smisla u igru u radu sa autističnom djecom - Navede igračke koje mogu koristiti djeca sa posebnim obrazovnim potrebama u skladu sa vrstom potrebe i uzrastom djeteta - Opiše osnove rada sa djecom koja zaostaju u psihomotornom razvoju	- Demonstrira primjenu osnovnih tehnika za pružanje podrške djetetu u uspostavljanju fizioloških potreba - Demonstrira postupak manipulisanja raznim vrstama edukativnog materijala koji su namijenjeni djeci sa posebnim potrebama - Demonstrira postupak pružanja prve pomoći djetetu kod epileptičkog napada ¹ - Demonstrira postupak sklapanja i rasklapanja invalidskih kolica - Demonstrira način nošenja i premještanja djeteta/korisnika invalidskih kolica - Demonstrira postupak postavljanja i skidanja slušnog aparata - Demonstrira primjenu znakova jednoručne i dvoručne prsne azbuke koje su potrebne za osnovnu komunikaciju sa djecom oštećenog sluha - Demonstrira primjenu Brajeve azbuke potrebne za osnovni rad sa	- Primijeni osnovne tehnike u radu sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju

¹ U slučaju da polaznik/ca pohađa samo jedinicu kvalifikacije Prva pomoć, potrebno je uvrstiti temu Prva pomoć djetetu kod epileptičkog napada

Sadržaji teme	Specifični ishodi učenja Znanja	Specifični ishodi učenja Vještine	Opšti Ishodi učenja Jedinice učenja/predmetne oblasti
	- Opiše osnove znakovnog jezika jednoručne i dvoručne prsne azbuke koje su potrebne za rad sa djecom oštećenog sluha - Opiše osnove Brajeve azbuke koje su potrebne za rad sa djecom oštećenog vida - Opiše dejstvo i moguće kontraindikacije lijeka koje uzima dijete sa posebnim potrebama iz uputstva o korišćenju lijekova	- komunikaciju sa djecom oštećenog vida - Demonstrira postupak obezbijedivanja bezbjednih uslova za boravak djeteta sa hiperaktivnim poremećajem	

6. Uslovi za napredovanje i završetak programa:

6.1. Napredovanje:

Savladavanje jednostavnih znanja i vještina je uslov da bi se moglo preći na usvajanje složenijih znanja i vještina.

6.2. Provjeravanje:

- **U toku realizacije programa obrazovanja:**
- Provjera znanja i vještina polaznika/ca vrši se nakon realizacije svake predmetne oblasti za tu predmetnu oblast.
- Provjeru znanja i vještina nakon završene predmetne oblasti polaznika/ca vrše predavači/instruktori za tu predmetnu oblast.
- **Na kraju realizacije programa obrazovanja:**
- Organizuje se završna provjera znanja, vještina i kompetencija polaznika/ca na osnovu Ispitnog kataloga.

6.3. Vrednovanje:

Na završnoj provjeri znanja, vještina i kompetencija prilikom sticanja stručne kvalifikacije Pazitelj/Paziteljka djece vrednovanje se vrši na sljedeći način:

- Polaznik/ca je ovladao/la znanjima i vještinama utvrđenim standardom zanimanja Pazitelj/Paziteljka djece.
- Polaznik/ca nije ovladao/la znanjima i vještinama utvrđenim standardom zanimanja Pazitelj/Paziteljka djece.

7. Način provjere

Teorijska znanja polaznika/ca provjeravaju se pismenim putem.

Praktična provjera znanja i vještina polaznika/ca vrši se na osnovu praktičnog rada.

8. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavna sredstva potrebna za realizaciju programa

Program se realizuje kod licenciranog organizatora obrazovanja odraslih. Institucija treba da ispunjava kadrovske i tehničke uslove za realizaciju programa.

Za jedinicu kvalifikacije Odgovornosti, nadležnosti i organizacija rada pazitelja/Paziteljke djece potrebne su:

- Različite forme planera, didaktički materijal i sl.

Za jedinicu kvalifikacije Razvoj djeteta potrebni su:

- Računar, štampač, projektor, projektno platno, didaktički materijal i pribor, oprema za djecu, igračke, pribora za bojanje i crtanje, ambalažne kutije, hamer papiri, tapet lijepak, salvete i sl. oprema za izvođenje kreativnih i jednostavnih igara za posticanje psihofizičkog i intelektualnog razvoja djece.

Za jedinicu kvalifikacije Priprema obroka prema odgovarajućem uzrastu djeteta, pravilno skladištenje i serviranje hranepotrebni su:

- Kućni aparati za kuvanje i pečenje, namirnice, posuđe, sredstva za održavanje higijene i sl.

Za jedinicu kvalifikacije Nošenje, kupanje, oblačenje, uspavljivanje i higijena djeteta potrebni su:

- Računar, štampač, projektor i platno za projector, lutke, kozmetička sredstva za održavanje higijene djeteta, oprema za kupanje bebe (kadica, termometar za vodu, štitnik za pranje, peškiri...) i sl.

Za jedinicu kvalifikacije Podsticanje samostalnosti u ishrani i oblačenju djeteta, bezbjedni uslovi za boravak djeteta u kući i van kućepotrebni su:

- Dječiji pribor za jelo (flašice, tanjirići, kašičice, čaše i sl.), sto i stolica za djecu, hranilica, dječije sjedište, dječija kolica i sl.

Za jedinicu kvalifikacije Prva pomoć potrebna su:

- Osnovna sredstva za pružanje prve pomoći i imobilizaciju (Razne vrste zavoja, gaze, hazamplast, makaze, trougle marame, maske, rukavice i sl.

Za jedinicu kvalifikacije Rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju potrebamasu:

- Medicinska pomagala za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju (slušni aparat, invalidska kolica, i sl.)

9. Izvodači programa:

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Odgovornosti, nadležnosti i organizacija rada Pazitelja/Paziteljke djece:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 240 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva u vaspitno-obrazovnom radu sa vaspitnim grupama ili učenicima u predškolskim ili osnovnoškolskim ustanovama.

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Razvoj djeteta:

Teorijski dio:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti psihologije (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 240 kredita CSPK-a) i tri godine radnog iskustva u obrazovno-vaspitnom radu sa učenicima ili vaspitnim grupama u obrazovnim ustanovama.

Praktični dio:

- ✓ V nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja (kvalifikacija višeg stručnog obrazovanja sa 120 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva sa vaspitnim grupama u predškolskim ustanovama.
- ✓ VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 180 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva sa vaspitnim grupama u predškolskim ustanovama.

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Priprema obroka prema odgovarajućem uzrastu djeteta, pravilno skladištenje i serviranje hra:

Teorijski dio:

Teorijski dio:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 360 kredita CSPK-a) i tri godine radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili dječijem dispanzeru u Domu zdravlja.

Praktični dio:

- ✓ Najmanje IV2 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti kuvarstva (kvalifikacija majstor sa 60 kredita CSPK-a).

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Nošenje, kupanje, oblačenje, uspjavlivanje i higijena djeteta:

Teorijski dio:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 360 kredita CSPK-a) i tri godine radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili dječijem dispanzeru u Domu zdravlja.

Praktični dio:

- ✓ V nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija višeg stručnog obrazovanja sa 120 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili u dječijem dispanzeru Doma zdravlja ili privatnoj pedijatrijskoj ordinaciji.
- ✓ VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 180 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili u dječijem dispanzeru Doma zdravlja ili privatnoj pedijatrijskoj ordinaciji.

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Podsticanje samostalnosti u ishrani i oblačenju djeteta, bezbjedni uslovi za boravak djeteta u kući i van kuće:

Teorijski dio:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 360 kredita CSPK-a) i tri godine radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili dječijem dispanzeru u Domu zdravlja.

Praktični dio:

- ✓ V nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja (kvalifikacija višeg stručnog obrazovanja sa 120 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva.
- ✓ VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 180 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva sa vaspitnim grupama u predškolskim ustanovama.

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Prva pomoć:

Teorijski dio:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 360 kredita CSPK-a) i tri godine radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili dječijem dispanzeru u Domu zdravlja.

Praktični dio:

- ✓ V nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija višeg stručnog obrazovanja sa 120 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva na pedijatrijskom odjeljenju ili u dječijem dispanzeru Doma zdravlja ili privatnoj pedijatrijskoj ordinaciji.
- ✓ VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti medicine, opšti smjer (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 180 kredita CSPK-a) i pet godina radnog iskustva na pedijatrijskom ili hirurškom odjeljenju ili u dječijem dispanzeru Doma zdravlja ili privatnoj pedijatrijskoj ordinaciji.

- Za izvođenje jedinice kvalifikacije Rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju potrebama:

- ✓ VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti defektologije (kvalifikacija visokog obrazovanja sa 240 kredita CSPK-a) i tri godine radnog iskustva u vaspitno-obrazovnom radu sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju.

Za predavače i instruktore potreban je andragoško - didaktičko - metodički osposobljen kadar za rad sa odraslim polaznicima/ama.

10. Povezanost sa drugim kvalifikacijama i mogućnost napredovanja

- Povezanost sa drugim kvalifikacijama
- Mogućnost napredovanja: